

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2006-792-0205
Dok.: LVM40137

Besvarelse af spørgsmål nr. 1 af 13. februar 2006 fra Folketingets Udvalg til Behandling af Grundlovsforslag (L 3 – Spørgsmål 1).

Spørgsmål:

”Med henvisning til statsministerens kommentar ved indledning af 1. behandling anmodes om en uddybning af betænelighederne ved indførelse af udtrykkene ”selvstændig stat” ”folkestyre” og ”retssikkerhed” i den danske grundlov som begreber karakteriserende Danmark.

På hvilken måde findes disse begreber ikke tilstrækkeligt entydige, når henses til deres anvendelse i lovgivningsarbejdet, folkeretten og den juridiske litteratur og hvor i grundlovens bestemmelser i øvrigt vil anvendelse af begreberne i grundlovens § 2 kunne medføre tvivl?”

Svar:

I forbindelse med 1. behandlingen af forslaget i Folketinget den 31. januar 2006 gav statsministeren udtryk for, at en gennemførelse af forslaget ikke blot ville indebære en justering eller præcisering af bestemmelsen i grundlovens § 2, men en principiel indholdsmæssig ændring af grundloven, der ikke har nærmere sammenhæng med spørgsmålet om tronfølgen, og som rejser en lang række selvstændige spørgsmål

Statsministeren gav endvidere udtryk for, at der – når tiden måtte være moden til en grundlovsrevision – bør iværksættes en revisionsproces i form af en grundig samlet gennemgang i en forfatningskommission.

Justitsministeriet kan tilslutte sig disse synspunkter.

Justitsministeriet finder således, at en indholdsmæssig ændring af grundloven som den foreslåede måtte bygge på indgående og samlede forfatningsretlige analyser og vurderinger, herunder af sammenhængen med grundlovens øvrige bestemmelser. Det skyldes bl.a., at en af de funktioner, som grundloven har, er at sætte grænser for lovgivningsmagtens almindelige kompetence, og at

der derfor i videst muligt omfang bør være klarhed over indholdet og rækkevidden af anvendte udtryk og begreber.

Justitsministeriet finder ikke i den foreliggende sammenhæng grundlag for at gå ind i en nærmere lovteknisk vurdering af de enkelte udtryk i det fremsatte forslag. I den forbindelse bemærkes, at der ikke i forslaget bemærkninger er nogen omtale af, om f.eks. udtryk som ”selvstændig stat”, ”folkestyre” og ”retssikkerhed” fra forslagsstillernes side er ment som begreber, der skal have et egentligt forfatningsretligt indhold, eller om de mere er tænkt som programerklæringer.

Såfremt formålet med forslaget er at fastsætte bestemmelser med et egentligt retligt indhold, måtte der f.eks. tages stilling til den nærmere betydning af, at Danmark er en ”selvstændig stat”. Det måtte i den forbindelse bl.a. overvejes, om en sådan bestemmelse ville have betydning for, i hvilket omfang der kan overlades beføjelser til mellemfolkelige myndigheder som f.eks. EU – et spørgsmål, der i dag er reguleret i grundlovens § 20, således som bestemmelsen er fortolket af Højesteret i den såkaldte Maastricht-sag (UfR 1998.800 H).

Tilsvarende måtte det efter Justitsministeriets opfattelse f.eks. afklares, hvad der nærmere ville ligge i, at den danske styreform bygger på ”retssikkerhed”, herunder om en sådan bestemmelse ville have betydning for, hvilke regler der kan fastsættes inden for bl.a. strafferetsplejen eller den civile retspleje.